

Nr 991

Av herr Ullsten, *angående avgivande av nöjdförklaring.*

I 38 kap. 1 § brottsbalken stadgas att den som ådömts villkorlig dom eller skyddstillsyn äger före fullföljdstidens utgång avgiva förklaring att han är nöjd med domen i vad gäller den ådömda påföljden. Förklaringen skall avges i den ordning som Konungen föreskriver. Förklaring som avgivits i föreskriven ordning får inte återtagas.

Enligt kungl. kungörelse den 6 november 1964 med vissa bestämmelser om vård i frihet av dem som dömts till påföljd för brott får nöjdförklaring avges bl. a. inför den domstol som meddelat domen. Innan förklaring mottages skall den dömde upplysas om innebörden av förklaringen.

I praktiken torde den dömde beredas tillfälle att avge nöjdförklaring inför domstolen omedelbart efter det att domen avkunnats. Därvid klargörs bl. a. att nöjdförklaringen medför att prövotiden omedelbart börjar löpa, något som för den dömde kan framstå som ett motiv att avge nöjdförklaring snarast möjligt.

Om den dömde bistås av försvarare får han givetvis när han tillfrågas beträffande nöjdförklaringen råd huruvida han bör avge sådan omedelbart eller icke. I de fall då den dömde inte har någon försvarare är det däremot risk för att han — trots den upplysning om förklaringens innebörd som ges — förhastat avger nöjdförklaring och därigenom går förlustig möjligheten att föra talan mot domen i vad angår påföljden. Den ofta spända situationen då domen just avkunnats ger inte den dömde tillfälle att lugnt överväga sitt ställningstagande. Efteråt, när han har tillgång till domen i skriftlig avfattning, kan han komma att önska att det fått anstå med nöjdförklaringen. Att återta denna har han emellertid inte möjlighet till.

Självfallet kan det anses ligga ett värde i att nöjdförklaring får avges omedelbart. Mot detta värde får man emellertid väga de nackdelar som kan uppstå i synnerhet för den som ensam för sin talan inför rätta. Också eventualiteten att den dömde avger nöjdförklaring på försvararens inrådan men sedermera blir tveksam huruvida rådet varit gott kan förtjäna uppmärksamhet. Skäl kan anföras för att en viss betänketid skulle vara obligatorisk innan nöjdförklaring avges.

Med hänvisning till det sagda föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning rörande obligatorisk betänketid innan nöjdförklaring enligt 38 kap. 1 § brottsbalken avges.

Stockholm den 28 januari 1970

Ola Ullsten (fp)